

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

Σ.Α.Τ.Ε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕ ΧΩ Δ Ε
ΓΕΝ ΓΡΑΜ ΔΗΜ ΕΡΓΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚ/ΣΗΣ & ΠΡΟΓ/ΤΟΣ
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜ ΣΥΝΤ ΚΑΙ ΚΩΔ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ: Α'

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 4

Αθήνα, 21 Ιανουαρίου 2004
Αριθμ. Πρωτ: Δ17α/09/5/ΦΝ436

ΤαχΔ/ση : Χαρ.Τρικούπη 182
Ταχ.Κώδικας: 101 78 ΑΘΗΝΑ
Τηλ:210 64 29 185

ΠΡΟΣ: Τους αποδέκτες του
πίνακα διανομής

ΘΕΜΑ : Οδηγίες για την εφαρμογή των νέων ρυθμίσεων για τα δημόσια έργα.

1. Σας γνωρίζουμε ότι στο ν. 3212 /03 « Άδεια δόμησης, πολεοδομικές και άλλες διατάξεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων», ο οποίος δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Α' 308/31-12-03, περιλαμβάνονται και ρυθμίσεις που αφορούν τα δημόσια έργα. Τα σχετικά άρθρα 15 και 23 του νόμου αυτού, παρατίθενται στο τέλος της εγκυκλίου.

Κύριος σκοπός των νέων ρυθμίσεων είναι η συμπλήρωση και διευκρίνιση των διατάξεων του ν.2940/01 (Α'180/6.8.01), στα σημεία που η εφαρμογή τους παρουσίασε προβλήματα.

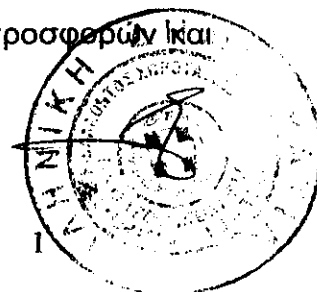
2. Ειδικότερα για το άρθρο 15 επισημαίνουμε τα εξής:

α. Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 αναδιατυπώνεται ουσιαστικά η παράγραφος 5 του άρθρου 4 του ν.1418/84 (όπως προστέθηκε με το ν. 2940/01) προκειμένου να αντιμετωπιστούν προβλήματα σαφήνειας και ερμηνείας των διατάξεων που αφορούν τη διαδικασία δημοπράτησης των δημοσίων έργων.

Συγκεκριμένα διευκρινίζονται τα παρακάτω θέματα:

- Οι χρονικοί περιορισμοί (Τετάρτη, 11^η π.μ.) στη διεξαγωγή των δημοπρασιών αφορούν μόνο την ανοικτή δημοπρασία και τη δημοπρασία με προεπιλογή.
- Σε περίπτωση που η δημοπρασία δεν διενεργηθεί την ημέρα που προβλέπει η διακήρυξη, αυτή διενεργείται άλλη Τετάρτη σε ημερομηνία που προσδιορίζεται, είτε με τη διακήρυξη, είτε με πράξη της Προϊσταμένης ή Αναθέτουσας Αρχής που τοιχοκολλείται, χωρίς να απαιτείται η τήρηση όλων των διαδικασιών δημοσιότητας, αλλά σε κάθε περίπτωση με την πρόβλεψη επαρκούς χρόνου για την ενημέρωση των ενδιαφερομένων, την προετοιμασία των φακέλων των νέων προσφορών και την υποβολή τους.

Σ.Α.Τ.Ε.

- Η κατάθεση των δικαιολογητικών συμμετοχής και των οικονομικών προσφορών γίνεται ταυτόχρονα στα έργα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 334/00 και λαμβάνονται αυξημένα μέτρα φύλαξης των οικονομικών προσφορών, τα οποία καθορίζονται στη διακήρυξη, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας.

Στα έργα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, οι φάκελοι των οικονομικών προσφορών κατατίθενται (σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρ. 44 του άρθρου 16 του ν.1418/84) από τους διαγωνιζόμενους, μετά την περάτωση (με οποιοδήποτε τρόπο) του σταδίου του ελέγχου των δικαιολογητικών. Ακολουθεί η αποσφράγιση και ανακοίνωση των στοιχείων των οικονομικών προσφορών από την επιτροπή διαγωνισμού (ρύθμιση που εισήγαγε ο ν. 2940/01).

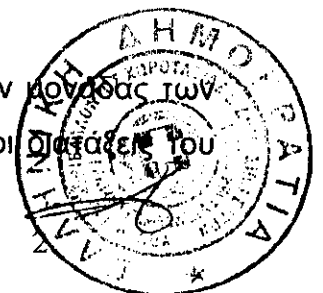
Η κατάθεση – αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών γίνεται πλέον οποιαδήποτε ημέρα, αυθημερόν και ανακοινώνεται πέντε ημέρες νωρίτερα στους ενδιαφερόμενους.

- Όσον αφορά τις αντιρρήσεις που υποβάλλονται στις δημοπρασίες γίνεται σαφές ότι αυτές υποβάλλονται είτε ενώπιον της Επιτροπής διαγωνισμού μέσα σε διήμερη προθεσμία, για λόγους που αφορούν τα δικαιολογητικά συμμετοχής, είτε ενώπιον της Επιτροπής Εισήγησης για Ανάθεση (ΕΕΑ) μέσα σε πενθήμερη προθεσμία, για λόγους που αφορούν ολόκληρο το επόμενο στάδιο (παραλαβή - αποσφράγιση οικονομικών προσφορών και ανακοίνωση των στοιχείων τους, από Επιτροπή διαγωνισμού, έλεγχος και αξιολόγηση από ΕΕΑ) το οποίο διεξάγεται ενώπιον των δύο Επιτροπών. Διευκρινίζουμε ότι και στην περίπτωση που οι αντιρρήσεις αφορούν το παραδεκτό της κατάθεσης οικονομικών προσφορών (σε έργα όπου εφαρμόζεται το εθνικό δίκαιο), η Επιτροπή Διαγωνισμού αποσφραγίζει όλες τις προσφορές και τις διαβιβάζει με τις παρατηρήσεις της στην Ε.Ε.Α.

- Σε όλες τις περιπτώσεις προβλέπεται πλέον η διαδικασία υποβολής έγγραφης παραίτησης όλων των συμμετεχόντων από το δικαίωμα υποβολής αντιρρήσεων για τα στάδια της δημοπρασίας.

- Παραμένουν σε ισχύ οι λοιπές ρυθμίσεις του ν. 2940/01 καθώς και οι γνωστές ειδικές διατάξεις για συστήματα δημοπράτησης και κατηγορίες έργων του π.δ. 609/85 (μελέτη –κατασκευή κλπ.).

β. Με τις διατάξεις της παρ. 2 ορίζεται ότι για τον καθορισμό τιμών μονάδας των συμπληρωματικών εργασιών εφαρμόζονται πλέον αποκλειστικά οι διατάξεις του

άρθρου 43 του π.δ. 609/85 χωρίς να υπάρχει η δυνατότητα της διαπραγμάτευσης που προέβλεπε η παρ. 3 του άρθρου δέκατου τρίτου του ν.2338/95 (Α'202).

γ. Με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού και την παρ. 14 του άρθρου 23 καταργείται η προβλεφθείσα από το ν. 2940/01 δυνατότητα άσκησης ένστασης ή αίτησης θεραπείας του αναδόχου κατά παραλείψεων της Διευθύνουσας υπηρεσίας ή της Προϊσταμένης Αρχής και του κυρίου του έργου, αντίστοιχα, με την τελική επιμέτρηση ανεξάρτητα από τον χρόνο των πραγματικών γεγονότων που προσέβαλαν το έννομο συμφέρον του.

δ. Με τις παραγράφους 4 και 5 επαναλαμβάνεται η παλαιότερη ρύθμιση που επιτρέπει στους εγγεγραμμένους στο ΜΕΚ να στελεχώνουν ενεργά **μία μόνο** εργοληπτική επιχείρηση και προστίθεται εναλλακτική δυνατότητα στη συμπληρωματική στελέχωση των εργοληπτικών επιχειρήσεων Α2 τάξης ΜΕΕΠ.

ε. Με τη παράγραφο 6 επαναφέρεται σε ισχύ η παλαιότερη ρύθμιση που εισάγει εξαίρεση στα κατώτατα όρια στη περίπτωση που επιχείρηση καλύπτουσα (από άποψη ανωτάτων και κατωτάτων ορίων) την κύρια κατηγορία του δημοπρατούμενου έργου, είναι εγγεγραμμένη στις άλλες (μικρότερες) κατηγορίες σε τάξη που εμπόδιζε τη συμμετοχή της στο διαγωνισμό λόγω κατωτάτων ορίων. Με την επαναφερόμενη ρύθμιση η συμμετοχή είναι πλέον δυνατή.

στ. Με την παράγραφο 7 επαναδιατυπώνεται η παρ. 44 του άρθρου 16 του ν.1418/84, (όπως αντικαταστάθηκε με το ν. 2940/01) και διευκρινίζεται ότι το πρωτότυπο της βεβαίωσης εγγραφής στο ΜΕΕΠ, απαιτείται να προσκομίζεται στα έργα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 334/00 (ανεξάρτητα ύψους προϋπολογισμού), ενώ προστίθενται ρυθμίσεις εκπροσώπησης για την κατάθεση προσφορών από εργοληπτικές επιχειρήσεις με νομική μορφή ετερόρρυθμης ή περιορισμένης ευθύνης εταιρείας.

Επισημαίνουμε ότι δεσμεύσεις για τα δικαιούμενα σε κατάθεση πρόσωπα αφορούν **τόσο τα δικαιολογητικά όσο και την οικονομική προσφορά**. Τέλος ρυθμίζονται αναλυτικότερα τα θέματα κατάθεσης προσφορών από κοινοπραξίες και προβλέπεται ότι κοινός εκπρόσωπος της κοινοπραξίας ορίζεται ένας από τους κοινοπρακτούντες.

ζ. Με την παρ. 8 προβλέπεται ότι το πρωτότυπο εγγραφής στο ΜΕΕΠ, ελέγχεται πριν τα άλλα δικαιολογητικά και επιστρέφεται την ίδια ημέρα της δημοπρασίας.

η. Με την παρ. 9 διευκρινίζεται ότι για τον υπολογισμό του ανεκτέλεστου εργοληπτικής επιχείρησης που είναι εγγεγραμμένη στο ΜΕΕΠ σε περισσότερες

κατηγορίες διαφορετικών τάξεων λαμβάνεται υπόψη η μεγαλύτερη τάξη εγγραφής και προβλέπει δμηνη ισχύ των βεβαιώσεων του ανεκτέλεστου.

θ. Με την παρ. 11 δίνεται δυνατότητα να οριστεί με τη διακήρυξη έργων των οποίων η σύμβαση υπόκειται σε έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο χρόνος ισχύος προσφορών μέχρι δώδεκα μήνες χωρίς να σημαίνει ότι δεν μπορεί να οριστεί και μικρότερος.

3. Για το άρθρο 23 τονίζουμε τα εξής :

α. Οι προαναφερθείσες διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 15 (για την κατάργηση των διαπραγματεύσεων κατά τη σύνταξη τιμών μονάδος νέων εργασιών), εφαρμόζονται και σε ενεργές εργολαβίες για τις οποίες δεν εκδόθηκε βεβαίωση περάτωσης εργασιών την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 3212/03 (Α'308).

β. Η παράγραφος 11 του άρθρου 10 του ν.1418/84 (όπως προστέθηκε με το ν. 2940/01), καταργείται αναδρομικά και για την αναθεώρηση των ασφαλικών εργασιών εφαρμόζονται οι γενικές ρυθμίσεις του ν.1418/84. Η ρύθμιση εφαρμόζεται σε εργολαβίες στις οποίες δεν έχει εκδοθεί βεβαίωση περάτωσης εργασιών κατά την θέση σε εφαρμογή του ν. 3212/03 (31-12-03), ενώ λαμβάνεται μέριμνα για εκκρεμείς σχετικές δίκες, καθώς και για τυχόν καταβληθέντα ποσά σε εφαρμογή της καταργούμενης διάταξης.

4. Σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 23 του ν. 3212/03, οι διατάξεις των παρ. 1, 2, 6, 7, 8, 9 και 11 του άρθρου 15 του νόμου αυτού, εφαρμόζονται στις δημοπρασίες έργων των οποίων η περίληψη της διακήρυξης θα δημοσιευθεί μετά την 31-1-2004.

5. Της εγκυκλίου αυτής να λάβουν γνώση οι αρμόδιοι υπάλληλοι και παρακαλούμε για την εφαρμογή της.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

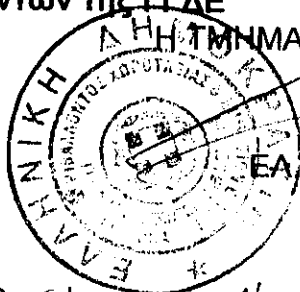
1. Γραφείο κας Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ
2. Γραφείο Υφυπουργού κ. Ι. Τσακλίδη
3. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα της ΓΓΔΕ
4. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα της ΓΓΣΔΕ
5. Γραφεία κ.κ. Γεν Δ/ντών της ΓΓΔΕ
6. Δ/ση Δ17 (10)

Π. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΕΛ ΝΙΚΟΛΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Σ.Α.Τ.Ε.

Συντηκέντρο: Ν.3212/03 (ΦΕΚ 30ΒΑ' - 31.12.2003)-
Αρθρα 15 & 23

**Ανήκει στην εγκύκλιο 4/2004
Δ17α/09/5/ΦΝ 436/21.1.04**

**N.3212/03 (ΦΕΚ Α' 308)
«Άδεια δόμησης, πολεοδομικές
και άλλες διατάξεις θεμάτων
αρμοδιότητας Υπουργείου
Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και
Δημοσίων Έργων».**

Άρθρο 15

Ρυθμίσεις για τα δημόσια έργα

1. Με εξαίρεση το τελευταίο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 4 του Ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 23 Α), που προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 34 του Ν. 3164/2003 (ΦΕΚ 176 Α), τα υπόλοιπα εδάφια της παραγράφου αυτής, όπως τροποποιήθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 2940/2001 (ΦΕΚ 180 Α), αντικαθίστανται ως εξής:

«5. Οι δημοπρασίες για τις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 2 του άρθρου αυτού διεξάγονται κατά ημέρα Τετάρτη με ώρα λήξης παραλαβής των προσφορών την 11η π.μ. Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν διενεργηθεί η δημοπρασία την ημέρα αυτή, διενεργείται σε άλλη Τετάρτη την ίδια ώρα και σε ημερομηνία που αν δεν προσδιορίζεται στη διακήρυξη, προσδιορίζεται με πράξη της Προϊσταμένης ή της Αναθέτουσας Αρχής, η οποία ανακοινώνεται με τοιχοκόλληση στο κατάστημα της έδρας της υπηρεσίας, η οποία έχει οριστεί για την παραλαβή των προσφορών.

Η κατάθεση των δικαιολογητικών συμμετοχής των διαγωνιζομένων, των οικονομικών και των τεχνικών προσφορών, όπου αυτές προβλέπονται, γίνεται ταυτόχρονα.

Η εξέταση των προσφορών γίνεται σε δύο στάδια. Το πρώτο στάδιο περιλαμβάνει τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής των διαγωνιζομένων. Στο πρώτο στάδιο κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής, οι οικονομικές και τεχνικές προσφορές παραμένουν σφραγισμένες σε φυλασσόμενο χώρο με ευθύνη του Προέδρου της Επιτροπής και διασφαλίζεται ο έλεγχος των συνθηκών φύλαξης και προστασίας του απορρητού αυτών. Ο τρόπος φύλαξης και ελέγχου των συνθηκών φύλαξης καθορίζονται ειδικότερα στη διακήρυξη.

Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και τη λήψη αποφάσεως για τις υποβληθείσες

αντηρήσεις, γνωστοποιείται στους διαγωνιζομένους, τουλάχιστον πέντε ημέρες νωρίτερα, η ημέρα αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών. Η αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών μπορεί να γίνει και την ημέρα της δημοπρασίας, εφόσον όλοι οι συμμετέχοντες μετά τον έλεγχο των δικαιολογητικών δηλώσουν εγγράφως ότι παραιτούνται από το δικαίωμα υποβολής αντιρρήσεων για το στάδιο της κατάθεσης των προσφορών.

Το δεύτερο στάδιο περιλαμβάνει την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών, τη συνοπτική ανακοίνωση των επί μέρους στοιχείων των προσφορών από την Επιτροπή Διαγωνισμού, τη διαβίβασή τους στην Επιτροπή Εισήγησης για Ανάθεση και τον έλεγχο και την αξιολόγησή τους από την Επιτροπή αυτή.

Κατά την ημέρα της αποσφράγισης και σε δημόσια συνεδρίαση η Επιτροπή Διαγωνισμού την ίδια ημέρα διαπιστώνει τη μη παραβίαση του χώρου φύλαξης και το απαράβαστο των φακέλων των οικονομικών προσφορών, αποσφραγίζει τις οικονομικές προσφορές και ανακοινώνει συνοπτικά και ανάλογα με το εφαρμοζόμενο σύστημα δημοπράτησης τα επί μέρους στοιχεία των προσφορών, τα οποία και καταχωρούνται στα πρακτικά.

Η διαδικασία περατώνεται την ίδια ημέρα με την υπογραφή των φακέλων και των οικονομικών προσφορών των διαγωνιζομένων από τα μέλη της Επιτροπής. Αντίγραφο των οικονομικών προσφορών παραδίδεται στον ορισμένο εκπρόσωπο των εργοληπτικών οργανώσεων, ο οποίος υποχρεούται με ευθύνη του να τις γνωστοποιήσει σε όλους τους συμμετέχοντες.

Οι οικονομικές προσφορές και τα πρακτικά υπογράφονται από τα μέλη της Επιτροπής Διαγωνισμού και παραδίδονται στην Επιτροπή Εισήγησης για Ανάθεση. Στις Επιτροπές Διαγωνισμού, για έργα των οποίων η ανάθεση γίνεται με τη διαδικασία του άρθρου 2 του Ν. 2576/1998 (ΦΕΚ 25 Α), όπως κάθε φορά ισχύει, παρίσταται και ένας εκπρόσωπος των εργοληπτικών οργανώσεων με τον αναπληρωτή του, ο οποίος ορίζεται με την απόφαση συγκρότησης της Επιτροπής Διαγωνισμού από αυτούς που υποδεικνύονται από τις πανελλήνιες εργοληπτικές οργανώσεις, χωρίς να μετέχει στις διαδικασίες του διαγωνισμού. Για τον εκπρόσωπο αυτόν και τον αναπληρωτή του δεν υπάρχει κώλυμα για τη συμμετοχή τους στο διαγωνισμό.

Κατ' εξαίρεση όσων ορίζονται ανωτέρω, στις δημοπρασίες έργων τα οποία δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Π.Δ. 334/2000 (ΦΕΚ 279 Α) και εφόσον κατά το στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών δεν έχει υποβληθεί η έγγραφη παραίτηση όλων των συμμετεχόντων από το δικαίωμα υποβολής αντιρρήσεων, η κατάθεση των φακέλων των οικονομικών προσφορών από τους διαγωνιζομένους γίνεται μετά την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων ή την επίλυση των διαφορών για τις αντιρρήσεις που υποβλήθηκαν, σε ημέρα και ώρα που τους γνωστοποιείται τουλάχιστον πέντε ημέρες νωρίτερα. Την ίδια ημέρα αποσφραγίζονται οι οικονομικές προσφορές. Αν για οποιονδήποτε λόγο οι οικονομικές προσφορές δεν αποσφραγιστούν την ημέρα της υποβολής τους, λαμβάνονται τα μέτρα φύλαξης που περιγράφονται στην παράγραφο αυτή.

Για τις δημοπρασίες έργων όπου προβλέπεται η κατάθεση και τεχνικής προσφοράς, ο τρόπος εξέτασης και αξιολόγησης των προσφορών καθορίζεται με το προεδρικό διάταγμα του επόμενου εδαφίου.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, δημοπρασίες που αφορούν έργα ή κατηγορίες έργων μπορεί να εξαιρεθούν από τους παραπάνω κανόνες, να ορισθεί ως Επιτροπή Εισηγήσης για Ανάθεση η Επιτροπή Διαγωνισμού και να ρυθμιστούν όλα τα ειδικότερα θέματα της παραγράφου αυτής.»

2. Τα δεύτερο και τρίτο εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 8 του Ν. 1418/1984, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 2372/1996 (ΦΕΚ 29 Α'), αντικαθίστανται ως εξής:

«Αν προκύψει ανάγκη εκτέλεσης συμπληρωματικών εργασιών, που δεν περιλαμβάνονται στο αρχικό ανατεθέν έργο ούτε στην πρώτη συναφθείσα σύμβαση και οι οποίες κατέστησαν, κατά την εκτέλεση του έργου, αναγκαίες λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην περίπτωση δ' της παρ. 3 του άρθρου 8 του Π.Δ. 334/2000 (ΦΕΚ 279 Α'), συνάπτεται σύμβαση με τον ανάδοχο του έργου. Για τον καθορισμό των νέων τιμών μονάδας των συμπληρωματικών εργασιών εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 43 του Π.Δ. 609/1985 (ΦΕΚ 223 Α'), όπως κάθε φορά ισχύουν.»

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 12 του Ν. 1418/1984, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 3 του Ν. 2940/2001, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Κατά των πράξεων ή παραλείψεων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, που προσβάλλουν έννομο συμφέρον του αναδόχου, χωρίς ένσταση. Η ένσταση ασκείται με κατάθεση στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε ημερών, από την κοινοποίηση της πράξης ή τη συντέλεση της παράλειψης, εκτός αν σε ειδικές περιπτώσεις ορίζεται διαφορετικά στο νόμο αυτόν ή τα προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του.»

4. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 16 του Ν. 1418/1984, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Ν. 2940/2001, αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι εγγεγραμμένοι στο Μ.Ε.Κ. επιτρέπεται να στελεχώνουν μία μόνο εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ. Η συμμετοχή τους πρέπει να είναι ενεργός και παρακολουθείται από την Υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ.»

5. Στην περίπτωση β' της παραγράφου 25 του άρθρου 16 του Ν. 1418/1984, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Ν. 2940/2001, προστίθενται οι λέξεις «ή δύο τεχνικοί Μ.Ε.Κ. Α' βαθμίδας».

6. Στο τέλος της παρ. 40 του άρθρου 16 του Ν. 1418/1984, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Ν. 2940/2001, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Σε δημοπρασία δημόσιου έργου, που περιλαμβάνει περισσότερες από μία κατηγορίες και η εργοληπτική επιχείρηση καλύπτει την καλούμενη τάξη της κύριας κατηγορίας, δεν ισχύουν τα κατώτατα όρια για τις άλλες κατηγορίες του έργου, εφόσον η επιχείρηση είναι εγγεγραμμένη σε αυτές τις κατηγορίες στην ίδια ή ανώτερη τάξη από την καλούμενη στη δημοπρασία. Ως κύρια θεωρείται η μεγαλύτερη σε προϋπολογισμό κατηγορία.»

7. Τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 44 του άρθρου 16 του Ν. 1418/1984, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Ν. 2940/2001, αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«44. Για τη συμμετοχή εργοληπτικής επιχείρησης οποιασδήποτε τάξης του Μ.Ε.ΕΠ. σε δημοπρασία δημόσιου έργου, το οποίο δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του

Π.Δ. 334/2000 (ΦΕΚ 279 Α'), απαιτείται η προσκόμιση αποκλειστικά και μόνο του πρωτοτύπου της βεβαίωσης εγγραφής της στο Μ.Ε.ΕΠ. Η κατάθεση των δικαιολογητικών συμμετοχής και της οικονομικής προσφοράς στις ανωτέρω δημοπρασίες γίνεται αυτοπροσώπως, για ατομική επιχείρηση από το φυσικό πρόσωπο που την ασκεί, για εμόρρυθμη και ετερόρρυθμη εταιρεία από το νόμιμο εκπρόσωπο ή εξουσιοδοτημένο εμόρρυθμο εταίρο της, για την εταιρεία περιορισμένης ευθύνης από εξουσιοδοτημένο διαχειριστή και για ανώνυμη εταιρεία από εξουσιοδοτημένο μέλος του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Σε περίπτωση κοινοπραξίας την προσφορά καταθέτουν είτε όλοι οι κοινοπρακτούντες, ο καθένας νόμιμα εκπροσωπούμενος ή αντιπροσωπευόμενος όπως παραπάνω, είτε ένας από τους κοινοπρακτούντες που ορίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο ως κοινός εκπρόσωπος της κοινοπραξίας.»

8. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 44 του άρθρου 16 του Ν. 1418/1984, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Ν. 2940/2001, αντικαθίσταται ως εξής:

«Το πρωτότυπο της βεβαίωσης εγγραφής ελέγχεται πριν από τα λοιπά δικαιολογητικά και επιστρέφεται την ημέρα διεξαγωγής της δημοπρασίας.»

9. Μετά το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 45 του άρθρου 16 του Ν. 1418/1984, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Ν. 2940/2001, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Για τον υπολογισμό, σύμφωνα με τα παραπάνω των ανεκτέλεστων υπολοίπων εργασιών εργοληπτικών επιχειρήσεων που είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ. σε περισσότερες κατηγορίες έργων διαφορετικών τάξεων λαμβάνεται υπόψη η μεγαλύτερη τάξη εγγραφής. Το όριο του ανεκτέλεστου υπολοίπου εργασιών κάθε έργου διαπιστώνεται με προσκόμιση βεβαίωσης του Μ.Ε.ΕΠ. ή της αρμόδιας υπηρεσίας που εκτελεί το αντίστοιχο έργο και εκδίδεται μέσα στο προηγούμενο εξάμηνο πριν από την ημερομηνία δημοπράτησης του έργου.»

10. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 46 του άρθρου 16 του Ν. 1418/1984, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Ν. 2940/2001, αντί των λέξεων «το όριο ανεκτέλεστου υπολοίπου εργασιών της» τίθενται οι λέξεις «το ανεκτέλεστο μέρος εργολαβιών δημόσιων έργων».

11. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 23 του Π.Δ. 609/1985 (ΦΕΚ 223 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για έργα των οποίων η σύμβαση υπόκειται πριν την υπογραφή της σε έλεγχο νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο, μπορεί με τη διακήρυξη να ορίζεται χρόνος ισχύος προσφορών μέχρι δώδεκα μήνες.»

12. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 5 του Ν. 2229/1994 (ΦΕΚ 138 Α') μετά τις λέξεις «Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων» προστίθενται οι λέξεις «καθώς και στο κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που υπηρετεί στα γραφεία Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων».

Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις

1. Για την εκτέλεση εργασιών δόμησης, όπως αυτές ειδικότερα αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 22 του Ν. 1577/1985 (ΦΕΚ 210 Α'), καθώς και όπου στις κείμενες διατάξεις προβλέπεται η έκδοση οικοδομικής άδειας, εφεξής απαιτείται, αντί γι' αυτήν, η έκδοση άδειας δόμησης. Όπου στις κείμενες διατάξεις προβλέπεται εξαίρεση από την υποχρέωση έκδοσης οικοδομικής άδειας, η εξαίρεση ισχύει και για την υποχρέωση έκδοσης άδειας δόμησης.

2. Η παράγραφος 12 του άρθρου 9 του Ν. 1512/1985, όπως προστίθεται με την παρ. 6 του άρθρου 9 του νόμου αυτού, εφαρμόζεται για κτίσματα που έχουν ανεγερθεί μέχρι 30.9.2003.

Η αίτηση για τη σύνδεση με τα δίκτυα υποβάλλεται στον οικείο Ο.Τ.Α. α' βαθμού, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίζονται στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού και στους οργανισμούς και τις εταιρείες παροχής για τη διαπίστωση, την παράταση και τη σύνδεση, η διαδικασία ελέγχου και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου 12 του άρθρου 9 του Ν. 1512/1985.

3. Η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του από 24/31.5.1985 προεδρικού διατάγματος, όπως αντικαθίσταται με την παρ. 1 του άρθρου 10 του νόμου αυτού, δεν ισχύει για γήπεδα που υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

4. Η παρ. 10 του άρθρου 1 και η περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 6 του από 24/31.5.1985 Προεδρικού Διατάγματος, όπως τροποποιούνται και συμπληρώνονται με τις διατάξεις των παρ. 3 και 5 του άρθρου 10 του νόμου αυτού, εφαρμόζονται ως ειδικότερες και σε γήπεδα τα οποία διέπονται από ειδικές πολεοδομικές διατάξεις, με εξαίρεση τα γήπεδα στα οποία έχουν επιβληθεί περιορισμοί δόμησης ως προς τις κλίσεις του εδάφους, για λόγους προστασίας αρχαιολογικών χώρων.

5. Οι διατάξεις του άρθρου 26 του Ν. 2831/2000, όπως τροποποιούνται και συμπληρώνονται με το άρθρο 12 του νόμου αυτού, καπσχύουν ως ειδικότερες κάθε προγενέστερης αντίθετης ρύθμισης που έχει θεσπιστεί με κανονιστική πράξη έγκρισης Ζ.Ο.Ε., Γ.Π.Σ. ή άλλων σχεδίων χρήσεων γης.

Στις περιπτώσεις αυτές η προθεσμία που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 26, όπως η παράγραφος αυτή τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 12 του νόμου αυτού, για την έκδοση της οικοδομικής άδειας ή την αναθεώρησή της, σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις, ορίζεται σε έξι μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

6. Η παρ. 2 του άρθρου 6 του Ν. 2790/2000, όπως συμπληρώνεται με την παρ. 10 του άρθρου 13 του νόμου αυτού, εφαρμόζεται, προκειμένου για ίδιες εκτάσεις των ομογενών, μόνον εφόσον οι εκτάσεις αυτές έχουν αποκτηθεί μέχρι 31.12.2002.

7. Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 8 του Ν. 1418/1984, όπως τροποποιείται με την παρ. 2 του άρθρου 15 του νόμου αυτού, εφαρμόζονται και στις συμβάσεις έργων για τα οποία δεν έχει εκδοθεί βεβαίωση περάτωσης εργασιών.

8. Οι διατάξεις των παρ. 5 του άρθρου 4, παρ. 1 και 3 του άρθρου 12, παρ. 40, 44 και 45 του άρθρου 16 του Ν. 1418/1984, καθώς και η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 23 του Π.Δ. 609/1985, όπως αυτές τροποποιούνται με τις παρ. 1, 3, 6, 7, 8, 9 και 11 του άρθρου 15 του νόμου αυτού, εφαρμόζονται στις δημοπρασίες έργων για τα οποία η περίληψη της διακήρυξης δημοσιεύεται ένα (1) μήνα μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

9. Η προθεσμία που προβλέπεται στις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του Ν. 2938/2001 (ΦΕΚ 178 Α'), για την ολοκλήρωση του έργου της απογραφής της περιουσίας της Τ.Ε.Ο. Α.Ε., παρατείνεται μέχρι τέλους του 2004.

10. Η παράγραφος 11 του άρθρου 10 του Ν. 1418/1984, όπως προστέθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 του Ν. 2940/2001, καταργείται από τότε που ίσχυσε και για την πληρωμή και αναθεώρηση των ασφαλτικών εργασιών εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις για την αναθεώρηση των συμβατικών τιμών, που προβλέπονται στο Ν. 1418/1984.

Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς δίκες, εφόσον δεν έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση, καθώς και στις συμβάσεις για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί βεβαίωση περάτωσης των εργασιών. Τυχόν καταβληθέντα ποσά σε εφαρμογή της καταργούμενης διάταξης δεν αναζητούνται.

11. Οι ρυθμίσεις των περιπτώσεων ια' και ιβ' της παρ. 1 του άρθρου 7 του Α.Ν. 2326/1940 καταργούνται.

12. Το άρθρο 4 του από 15.12.1923/21.1.1924 Β.Δ/τος καταργείται.

13. Η παρ. 4 του άρθρου 9 του Ν. 1337/1983 καταργείται και οι παράγραφοι 5, 6 και 7 αναριθμούνται σε 4, 5, και 6.

14. Τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 3 του άρθρου 12 του Ν. 1418/1984, που προστέθηκαν με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 του Ν. 2940/2001, καταργούνται.

15. Το από 8/13.7.1993 προεδρικό διάταγμα (ΦΕΚ 795 Δ) καταργείται έξι μήνες μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

Άρθρο 24 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός από τις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 3, 4, παρ. 4 του άρθρου 5, 8 και παρ. 1 του άρθρου 23, των οποίων η ισχύς αρχίζει έξι μήνες από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.